

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE JAPONYA HÜKÜMETİ
ARASINDA
NÜKLEER ENERJİNİN BARIŞÇIL AMAÇLARLA KULLANIMINA DAİR
İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Japonya Hükümeti (bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaklardır);

Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya arasında mevcut olan dostane ilişkiler temelinde;

Hem Türkiye Cumhuriyeti'nin hem de Japonya'nın Uluslararası Atom Enerjisi Ajansına (bundan böyle "Ajans" olarak anılacaktır) üye olduğu gerçeğini idrak ederek;

Hem Türkiye Cumhuriyeti hem de Japonya'nın 1 Temmuz 1968 tarihinde imzalanan Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşmasına taraf olduklarını göz önüne alarak;

Ajans tarafından uygulanan güvence denetiminin, Japonya Hükümeti ile Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı arasında 4 Aralık 1998 tarihinde Ek Protokolü imzalanan 4 Mart 1977 tarihli Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşmasının III/1 ve 4. Maddelerinin Uygulanmasına yönelik Anlaşma (bundan böyle "Japonya için Güvence Denetimi Anlaşması" olarak anılacaktır) uyarınca Japonya'da uygulanmakta olduğunu dikkate alarak,

Ajans tarafından uygulanan güvence denetiminin, Türkiye Cumhuriyeti ile Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı arasında 6 Temmuz 2000 tarihinde Ek Protokolü imzalanan Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşmasına İlişkin Olarak Güvence Denetimi Uygulanmasına dair 30 Haziran 1981 tarihli Anlaşma (bundan böyle "Türkiye Cumhuriyeti için Güvence Denetimi Anlaşması" olarak anılacaktır) uyarınca Türkiye Cumhuriyeti'nde uygulanmakta olduğunu dikkate alarak;

Tarafların nükleer güvenliği ve nükleer emniyeti ve nükleer silahların yayılmasının önlenmesini sağlayacak şekilde nükleer enerjinin barışçıl kullanımı yönündeki taahhütlerini yeniden teyit ederek; ve

Nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımında ve nükleer güvenliğin güvence altına alınmasında işbirliğinin önemini vurgulayarak;

aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

İşbu Anlaşmanın amaçları doğrultusunda:

(a) "Yetkili kişi" Taraflardan birinin temsil ettiği Devletin yetki alanı içerisinde olan ve söz konusu Tarafta bu Anlaşma çerçevesinde nükleer madde, madde, ekipman ve teknoloji temin etmek veya almak ve hizmet ifa etmek veya almak dahil olmak üzere işbirliği yapmakla yetkilendirilmiş olan ancak Tarafları içermeyen gerçek veya tüzel kişi anlamına gelir;

(b) “Nükleer madde”:

(i) doğada var olan izotopların karışımını içeren uranyum; uranyum 235 izotopu içeriği doğal düzeyin altına düşmüş tüketilmiş uranyum; toryum; bunlardan herhangi birinin metal, alaşım, kimyasal bileşik veya konsantre edilmiş şekli; Tarafların belirleyeceği oranda yukarıdakilerden birini veya daha fazlasını içeren diğer maddeler; ve Taraflarca belirlenen diğer benzer maddeler olarak tanımlanan kaynak maddeler; ve

(ii) Plütonyum, uranyum-233, uranyum-235 izotopları bakımından zenginleştirilmiş uranyum veya uranyum-233 izotopları bakımından zenginleştirilmiş uranyum; bunlardan birini veya birden fazlasını içeren herhangi bir madde; ve Taraflarca belirlenecek diğer benzeri maddeler şeklinde tanımlanan özel bölünebilir maddeler anlamına gelir. Özel bölünebilir madde, kaynak maddeyi içermeyiz;

(c) “Madde” bir nükleer reaktörde kullanılmak üzere bu Anlaşma EK A Kısım A’da belirtilen ancak nükleer maddeyi içermeyen maddeler anlamına gelir;

(d) “Ekipman” işbu Anlaşmada Ek A Kısım B altında belirtilen ve nükleer faaliyetlerde kullanılmak üzere özel olarak hazırlanmış veya tasarlanmış olan başlıca makine, tesis veya enstrümantasyon öğeleri veya bunların başlıca bileşenleri anlamına gelir;

(e) “Teknoloji” herhangi bir nükleer madde, madde veya ekipmanın geliştirilmesi, üretimi veya kullanımı için gerekli olan özel bilgi anlamında olup, dağıtımına kısıtlama getirilmeksizin emre amade kılınmış olan bilgiler bu kapsama girmez. Taraflarca belirtilmişse ve kararlaştırılmışsa, temel bilimsel araştırmalara ilişkin bilgiler de kapsam dışında tutulabilir. Bu özel bilgi yazılı ortamlara ya da disk, bant ve salt-okunur bellekler gibi diğer ortam veya cihazlara yazılmış veya kaydedilmiş kroki, plan, diyagram, model, formül, mühendislik tasarımları ve şartnameleri, el kitapları ve talimatlar dâhil teknik veri biçiminde olabilir. Bu bilgiler ayrıca talimatlar, beceriler, eğitim, pratik bilgi ve danışmanlık hizmetini içerecek şekilde teknik yardım biçimini de alabilir;

(f) Bu Maddede paragraf (e)de sözü edilen “geliştirme” ifadesi tasarım, tasarım araştırması, tasarım analizi, tasarım konseptleri, prototiplerin montajı ve test edilmesi, pilot üretim programları, tasarım verileri, tasarım verilerinin ürüne dönüştürülmesi süreci, konfigürasyon tasarımı, entegrasyon tasarımı ve yerleşim düzenleri gibi üretim öncesinde gerçekleşen tüm aşamalar anlamına gelir;

(g) Bu Maddede paragraf (e) ve (f)de kullanılan “üretim” ifadesi inşaat, üretim mühendisliği, imalat, entegrasyon, montaj, muayene, test ve kalite güvencesi gibi, nükleer madde, madde veya ekipman üretimine yönelik tüm faaliyetler anlamına gelir;

(h) Bu maddede paragraf (e)de kullanılan “kullanma” ifadesi işletme, sahada kurulum dahil kurulum, bakım, kontrol, onarım, revizyon ve yenileme anlamına gelir;

(i) “Teknolojiye dayalı ekipman” ifadesi bu Anlaşma uyarınca transfer edilen teknoloji kullanılarak üretildiği, Taraflarca ortaklaşa belirlenen ekipman anlamına gelir; ve

(j) “Geri kazanılan veya yan ürün olarak üretilen nükleer madde” ifadesi aşağıdaki anlamdadır:

(i) Bu Anlaşma uyarınca transfer edilen nükleer maddeden türetilen nükleer madde;

(ii) Bu Anlaşma uyarınca transfer edilen madde veya ekipmanların kullanımı sonucu bir veya daha fazla süreçten türetilen nükleer madde; ve

(iii) Bu Anlaşma uyarınca transfer edilen teknolojinin kullanımından türetildiği, Taraflarca ortaklaşa belirlenen nükleer madde.

MADDE 2

1. Bu Anlaşma kapsamında işbirliği aşağıdaki şekillerde gerçekleştirilebilir:

(a) uzman ve kursiyer değişimi;

(b) Taraflarca, Tarafların yetkili kişileri ya da Taraflardan herhangi biri ve diğer Tarafın yetkili kişileri tarafından belirlenen şartlar esasında, ulusal güvenlik sebepleriyle gizli olarak sınıflandırılmış bilgiler hariç olmak üzere, bilgi alışverişi;

(c) bir Taraf veya yetkili kişileri tarafından diğer Tarafa veya yetkili kişilerine, tedarikçi ve alıcı tarafından belirlenen şartlar esasında nükleer madde, madde, ekipman ve teknoloji tedariki;

(d) bu Anlaşmanın kapsamına giren konularda ve tedarikçi ile alıcının belirlediği şartlar esasında, bir Taraf veya yetkili kişilerin hizmet sağlanması ve diğer Taraf veya yetkili kişilerin hizmet alınması şeklinde; ve

(e) Taraflarca üzerinde anlaşmaya varılabilecek diğer şekillerde

2. İşbu Maddede paragraf 1’de açıklandığı şekliyle işbirliği aşağıdaki alanlarda gerçekleştirilebilir:

(a) doğada var olan kaynak maddelerin keşif ve kullanımı;

(b) Taraflarca üzerinde anlaşmaya varılan nükleer reaktörlerin tasarımı, inşası, işletilmesi ve işletmeden çıkarılması;

(c) nükleer yakıt ve bununla ilgili ekipman üretimi;

(d) radyasyondan korunma ve çevre izleme dâhil nükleer güvenlik;

(e) nükleer emniyet;

(f) kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık yönetimi;

(g) radyoizotop ve radyasyona ilişkin çalışmalar ve uygulamalar;

(h) işbu Anlaşma kapsamındaki alanlarda araştırma ve geliştirme; ve

(i) Taraflarca üzerinde anlaşmaya varılabilecek diğer alanlar.

3. Uranyum zenginleştirmeye, kullanılmış nükleer yakıtın yeniden işlenmesine, plütonyum dönüştürmeye ve Ek A Kısım C'de sıralananlar dahil maddelerin üretimine yönelik teknoloji ve ekipman ve plütonyum, ancak işbu Anlaşma'nın 14. Maddesi'nin 1. paragrafı uyarınca söz konusu amaç için tadil edildiği takdirde işbu Anlaşma kapsamında transfer edilebilir.

MADDE 3

1. İşbu Anlaşma kapsamında sadece barışçıl, patlayıcı nitelikte olmayan amaçlar için işbirliği yürütülecektir.

2. İşbu Anlaşma uyarınca transfer edilen nükleer madde, madde, ekipman ve teknoloji, teknolojiye dayalı ekipman ve Geri kazanılan veya yan ürün olarak üretilen nükleer madde, barışçıl amaçlar dışındaki herhangi bir amaç için kullanılmayacağı gibi, herhangi bir nükleer patlayıcı cihaz için veya böyle bir cihaza yönelik araştırma veya geliştirme çalışmaları için de kullanılmayacaktır.

MADDE 4

1. İşbu Anlaşma'nın 2. Maddesi'nde açıklanan işbirliği, bu Anlaşmanın hükümlerine ve Taraf devletlerde yürürlükte olan mevzuata tabi olacaktır. Özellikle sözkonusu Madde'nin 1. paragrafının (c) bendinde öngörülen işbirliği, Türkiye Cumhuriyeti için Güvenlik Tedbirleri Anlaşması ve Japonya için Güvenlik Tedbirleri Anlaşmasına uygun olarak ilgili Devletlerin sınırları içinde gerçekleştirilen tüm nükleer faaliyetlerdeki tüm nükleer maddelerle ilgili olarak Ajans tarafından güvence denetiminin uygulanmasını gerektirecektir.

2. Bu Anlaşmanın 3. maddesinden doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesini sağlamak için, bu Anlaşma uyarınca transfer edilen nükleer madde ve Geri kazanılan veya yan ürün olarak üretilen nükleer madde:

(a) Japonya sınırları içerisindeyken, Japonya için Güvenlik Tedbirleri Anlaşmasına tabi olacaktır; ve

(b) Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisindeyken, Türkiye Cumhuriyeti için Güvenlik Tedbirleri Anlaşmasına tabi olacaktır.

3. Ajansın herhangi bir sebeple işbu maddenin 2. paragrafında şart koşulan güvence denetimlerini uygulamadığı istisnai bir durumda, Taraflar, işbu Anlaşma uyarınca transfer edilen nükleer maddenin ve Geri kazanılan veya yan ürün olarak üretilen nükleer maddenin daima güvence denetimine tabi kalmasının taşıdığı hayati önemi göz önüne alarak, düzeltici önlemleri alması için hemen müştereken Ajansla görüşecek, söz konusu düzeltici önlemlerin alınmaması durumunda Ajansın güvence denetimi esas ve usullerine uygun olan düzenlemeleri derhal yapacak ve Ajansın işbu maddenin 2. paragrafında belirtilen güvence denetimiyle sağlanması amaçlanana eş etkinliği ve kapsamı sağlayacaktır.

MADDE 5

1. Bu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanmasında, Türkiye Cumhuriyeti ve Japonya 26 Eylül 1986 tarihli Nükleer Kaza Halinde Erken Bildirim Sözleşmesi, 26

Eylül 1986 tarihli Nükleer Kaza veya Radyolojik Acil Hallerde Yardımlaşma Sözleşmesi ve 17 Haziran 1994 tarihli Nükleer Güvenlik Sözleşmesi hükümleri çerçevesinde her bir Devlete düşen mevcut yükümlülöklere uygun olarak hareket edeceklerdir.

2. Japonya, 5 Eylül 1997 tarihinde imzalanana Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşme hükümlerine uygun hareket edecektir. Söz konusu Sözleşmenin akdedilmesiyle birlikte, Türkiye Cumhuriyeti de bunun hükümlerine uygun olarak hareket edecektir.

3. İşbu Anlaşma uyarınca transfer edilen nükleer madde, madde, ekipman veya teknoloji, teknolojiye dayalı ekipman veya Geri kazanılan veya yan ürün olarak üretilen nükleer maddenin bulunduğu veya kullanıldığı tesislerle ilgili olarak, Taraflar bu tür tesislerin güvenliğini sağlamaya yönelik tedbirlerin uygulanması için karşılıklı tatmin edici düzenlemeler yapabilirler.

4. Taraflar, nükleer hadiselere hazırlıklı olma ve müdahale dâhil olmak üzere nükleer güvenliği arttırmak amacıyla dönemsel iki taraflı istişare toplantıları yapabilirler.

MADDE 6

1. İşbu Anlaşma uyarınca transfer edilen nükleer madde ve Geri kazanılan veya yan ürün olarak üretilen nükleer maddeyle ilgili olarak, Taraflar kendi kriterlerine göre, asgari olarak işbu Anlaşma'nın EK B'sinde belirlenen düzeylerde koruma sağlayan fiziksel koruma tedbirleri uygulayacaktır.

2. İşbu Anlaşma uyarınca transfer edilen nükleer maddelerin ve Geri kazanılan veya yan ürün olarak üretilen nükleer maddenin uluslararası taşınması ile ilgili olarak, Türkiye Cumhuriyeti ve Japonya 3 Mart 1980 tarihinde imzaya açılan Nükleer Maddenin Fiziksel Korunması Hakkında Sözleşmenin hükümleri çerçevesinde her bir Devlete düşen mevcut yükümlülöklere uygun olarak hareket edeceklerdir.

3. Taraflardan herhangi birisi, transferden önce işbu Anlaşma uyarınca transfer edilen nükleer madde ve Geri kazanılan veya yan ürün olarak üretilen nükleer maddeyle ilgili olarak fiziksel koruma tedbirlerinin yeterliliğini gözden geçirmek amacıyla diğer Tarafla görüşebilir.

4. Taraflar 14 Eylül 2005'te imzaya açılan Nükleer Terör Eylemlerinin Önlenmesine Yönelik Uluslararası Sözleşme hükümleri çerçevesinde her bir Devlete düşen mevcut yükümlülöklere uygun olarak hareket edecektir.

MADDE 7

İşbu Anlaşma uyarınca transfer edilen nükleer madde, madde, ekipman ve teknoloji, teknolojiye dayalı ekipman ve Geri kazanılan veya yan ürün olarak üretilen nükleer madde, tedarik eden Tarafın önceden yazılı rızası alınmadan tedarik eden Tarafın Devletinin yetki alanı hariç olmak üzere alıcı Tarafın Devletinin yetki alanı ötesine transfer veya yeniden transfer edilemez.

MADDE 8

İşbu Anlaşma uyarınca transfer edilen nükleer madde ve Geri kazanılan veya

yan ürün olarak üretilen nükleer madde, ancak Tarafların yazılı olarak anlaşmaya varması halinde Türkiye Cumhuriyeti'nin yetki alanı içinde zenginleştirilebilir veya yeniden işlenebilir.

MADDE 9

1. İki Devlet arasında ister doğrudan ister bir Üçüncü Devlet aracılığıyla transfer edilen nükleer madde, madde, ekipman ve teknoloji, ancak tedarik eden Tarafın alıcı Tarafa planlanan transferi yazılı olarak ve önceden bildirmiş olması halinde, alıcı Tarafın Devletinin yetki alanına girer girmez işbu Anlaşmaya tabi hale gelecektir. Bu tür nükleer madde, madde, ekipman veya teknolojinin önceden bildirilmiş transferinin öncesinde, tedarikçi Taraf transfer edilen nükleer madde, madde, ekipman veya teknolojinin bu Anlaşmaya tabi tutulacağı ve alıcı Tarafın farklı ise önerilen alıcının alıcı Tarafın bir yetkili kişisi olacağı yönünde yazılı bir teyidi alıcı Tarafın alacaktır.

2. İşbu Anlaşma uyarınca transfer edilen nükleer madde, madde, ekipman ve teknoloji, teknolojiye dayalı ekipman ve Geri kazanılan veya yan ürün olarak üretilen nükleer madde aşağıdaki hallerde işbu Anlaşmaya artık tabi olmayacaklardır:

(a) Söz konusu nükleer madde, madde veya ekipman, bu Anlaşmanın ilgili hükümlerine uygun olarak alıcı Tarafın Devletinin yetki alanı ötesine transfer edilmişse;

(b) Taraflar söz konusu nükleer madde, madde, ekipman veya teknolojinin artık bu Anlaşmaya tabi olmayacağı konusunda ortak karara varırsa; veya

(c) nükleer maddenin söz konusu olduğu hallerde, Ajans, işbu Anlaşma'nın 4. maddesinde sözü edilen ilgili anlaşmada güvence denetiminin sonlandırılmasına ilişkin olarak yer verilen hükümlere uygun olarak, nükleer maddenin tüketildiğini veya güvence denetimi açısından herhangi bir nükleer faaliyette artık kullanılamaz hale gelecek şekilde seyreltilmiş olduğunu veya uygulamada geri kazanılamaz hale geldiğini tespit ederse.

MADDE 10

1. Taraflardan hiç birisi diğer Tarafın veya yetkili kişilerinin üzerinde ticari veya sınıfi bir avantaj elde etme amacıyla veya diğer Tarafın veya yetkili kişisinin ticari veya sınıfi menfaatlerine müdahale etme amacıyla veya nükleer enerjinin barışçıl kullanımlarının geliştirilmesini önleme amacıyla bu Anlaşmanın hükümlerini kullanmayacaktır.

2. İşbu Anlaşmanın etkin bir şekilde uygulanması için, Taraflar yıllık olarak bu Anlaşma uyarınca transfer edilen nükleer madde, madde, ekipman ve teknolojinin ve teknolojiye dayalı ekipmanın ve nükleer maddelerin sayım ve kontrolü için kullanılan ulusal sistem temelinde Geri kazanılan veya yan ürün olarak üretilen nükleer maddelerin güncel envanterlerini birbirlerine sunacaklardır.

3. İşbu anlaşma uyarınca transfer edilen nükleer madde ve Geri kazanılan veya yan ürün olarak üretilen nükleer madde, kimliklerini kaybettikleri karıştırma süreçlerinde veya kimliklerini kaybetmiş sayıldıkları dönüştürme, yakıt imalat, zenginleştirme veya yeniden işleme süreçlerinde kullanılmaları halinde, ikame edilebilirlik ve orantılılık ilkeleri temelinde işlem görebilir.

MADDE 11

Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya'nın taraf oldukları ilgili uluslararası anlaşmalara ve her iki ülkede geçerli olan mevzuata uygun olarak bu Anlaşma çerçevesinde gerçekleştirilen işbirliği uyarınca yaratılan veya transfer edilen fikri mülkiyetin ve teknolojinin yeterli ve etkili bir şekilde korunmasını sağlayacaklardır.

MADDE 12

1. Taraflar, içlerinden birinin talep etmesi durumunda, işbu Anlaşmanın uygulanmasıyla veya yorumlanmasıyla ilgili olarak ortaya çıkabilecek herhangi bir soruyla ilgili olarak birbirleriyle istişare edeceklerdir.

2. Bu Anlaşmanın yorumlanmasından veya uygulanmasından doğan herhangi bir ihtilaf istişareler yoluyla çözüme kavuşturulamazsa, söz konusu ihtilaf, Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, aşağıdaki hükümlere uygun olarak atanacak üç hakemden oluşan bir hakem heyetine havale edilecektir:

(a) Her bir Taraf, kendi Devletinin vatandaşı olabilecek tek bir hakem atayacak, böylece atanan iki hakem karşılıklı mutabakata varmak yoluyla üçüncü bir Devletin vatandaşı olup heyetin Başkanlığını yapacak olan üçüncü hakemi belirleyecektir;

(b) Şayet, tahkim talebinden itibaren otuz gün içinde Taraflardan herhangi birisi henüz bir hakem belirlememişse, Taraflardan herhangi biri Uluslararası Adalet Divanı (bundan böyle "UAD" olarak anılacaktır) Başkanından bir hakem belirlemesini isteyebilir. Şayet UAD Başkanı Taraf Devletlerden herhangi birinin vatandaşı ise veya herhangi başka bir nedenden dolayı atamaları yapmaktan alıkonuyorsa, UAD Başkan yardımcısı veya, Başkan Yardımcısı da Taraf Devletlerden herhangi birinin vatandaşıysa veya benzer şekilde atamaları yapmaktan alıkonuyorsa, UAD'nin Taraf Devletlerden herhangi birinin vatandaşı olmayan ve benzer şekilde engellenmeyen en kıdemli hakiminden, atamaları yapılması istenebilir;

(c) Yukarıda (b) fıkrasında belirtilen aynı usul, ikinci hakemin belirlenmesini veya görevlendirilmesini müteakip otuz gün içinde üçüncü hakemin seçilmemesi durumunda bu şekilde atanan üçüncü hakemin Taraf Devletlerden herhangi birinin vatandaşı olmaması kaydıyla geçerli olmak üzere, uygulanacaktır;

(d) Tahkim heyetinin üye çoğunluğu yeter sayıyı sağlayacak ve tüm kararlarda heyet üyelerinin çoğunluğunun onayı gerekecektir;

(e) Tahkim usulü, heyetin kararlarıyla tespit edilecektir. Heyetin kararları Taraflar üzerinde bağlayıcı olacaktır; ve

(f) Her bir Taraf, kendi hakeminin ve tahkim sürecindeki temsilinin maliyetlerini üstlenecektir. Vazifeyi icrada hakem heyeti Başkanının sebep olduğu maliyet ve hakem heyetinin diğer maliyetleri taraflarca eşit şekilde üstlenilecektir.

MADDE 13

1. Şayet Japonya veya Türkiye Cumhuriyeti bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinin ardından herhangi bir zamanda:

(a) işbu Anlaşmanın 3., 4., 5., 6., 7. veya 8. Maddelerindeki hükümleri veya bu Anlaşmanın 12. maddesinde sözü edilen tahkim heyetinin kararlarını ihlal ederse; ya da

(b) işbu Anlaşmanın 4. Maddesinde sözü edilen ve Ajansla imzalanmış olan Güvenlik Tedbirleri Anlaşmasını sona erdirir veya maddi olarak ihlal ederse,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti veya Japonya Hükümeti, bu Anlaşma kapsamındaki işbirliğini tamamen veya kısmen durdurma, ya da bu Anlaşmayı sona erdirmeye ve bu Anlaşma uyarınca transfer edilmiş olan her türlü nükleer madde, madde ve ekipmanın iadesini isteme hakkına karşılıklı olarak sahip olacaktır.

2. Japonya veya Türkiye Cumhuriyeti'nin bir nükleer patlayıcı cihaz patlatması durumunda, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti veya Japonya Hükümeti, bu Maddenin birinci paragrafında belirtilen hakka karşılıklı olarak sahip olacaktır.

3. Taraflardan herhangi birisi bu Anlaşma kapsamındaki işbirliğini tamamen veya kısmen durdurmak ya da bu Anlaşmayı sona erdirmek için harekete geçmeden önce, Taraflar düzeltici tedbirler almak amacıyla birbirlerine danışacak ve, uygun hallerde, gerekli diğer uygun düzenlemeleri yapma ihtiyacını göz önünde bulundurarak aşağıdakileri dikkatle değerlendirmeye alacaktır:

(a) bu tür adımları atmanın yaratacağı etkiler; ve

(b) söz konusu adımların dikkate alınmasına neden olan olgulara kasıtlı olarak sebep olunup olunmadığı.

4. İşbu anlaşma uyarınca transfer edilmiş olan nükleer madde, madde veya ekipmanın bu madde kapsamında iadesini isteme hakkı, Taraflarca karşılıklı kabul edilebilir olan şart, koşul ve usullere uygun olarak kullanılacaktır.

5. İşbu Maddenin 3. paragrafında sözü edilen istişarelerin ardından, işbu Madde kapsamındaki hak her iki Tarafça aşağıdaki hallerde uygulanacaktır:

(a) İşbu Maddenin 1. Paragrafında sözü edilen durumda, şayet diğer Taraf uygun bir süre içinde düzeltici tedbirleri alamazsa; ve

(b) İşbu Maddenin 2. paragrafında sözü edilen durumda, hiçbir düzeltici tedbirin bulunmadığını tespit ederse.

MADDE 14

1. Taraflar, herhangi bir Tarafın talebi üzerine, işbu Anlaşmada yapılacak değişiklikler konusunda birbirleriyle istişare edecektir. İşbu Anlaşma, Taraflar arasında yapılacak yazılı bir anlaşmayla değiştirilebilir. Bu Anlaşmada yapılacak değişiklikler, Madde 15 paragraf 1'de belirtilen usule uygun olarak yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Anlaşmanın Ekleri işbu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturur. Ekler, işbu Anlaşmada herhangi bir değişiklik gerektirmeksizin Taraflar arasında yapılacak yazılı bir anlaşmayla tadil edilebilir. Eklerdeki tadilat, gerekli iç usullerin tamamlandığına dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından yapılan yazılı bildirim Japonya Hükümeti tarafından alındığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 15

1. Her bir Taraf, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli olan iç usulleri tamamladığını diğer tarafa bildirdiği tebligatı diplomatik kanallar yoluyla diğer Tarafa gönderecektir. Bu Anlaşma, son bildirim alındığı tarihi takip eden otuzuncu günde yürürlüğe girer.

2. İşbu Anlaşma onbeş yıllık bir süre için yürürlükte kalacak ve Taraflardan herhangi biri bu Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini diğer tarafa yazılı olarak Anlaşmanın sona eriş tarihinden en az altı ay önce diplomatik kanallar aracılığıyla bildirmediği sürece, sona eriş tarihinden itibaren otomatik olarak beşer yıllık dönemlerle uzatılacaktır.

3. Bu Anlaşmanın sona erdirilmesinden bağımsız olarak, bu Anlaşmadaki Madde 1, Madde 3, Madde 4 paragraf 2 ve 3, Madde 5 ila 8, Madde 9 paragraf 2 ve Madde 10 ila 13 yürürlükte kalmaya devam edecektir.

Yukarıdaki hususları tasdiken, aşağıda imzaları bulunan ve kendi Hükümetlerince usulüne uygun olarak yetkili kılınmış temsilciler bu Anlaşmaya imza atmıştır.

İki nüsha halinde tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Japonca ve İngilizce olarak düzenlenmiş ve üç Mayıs 2013 tarihinde Ankara'da ve yirmi altı Nisan 2013 tarihinde Tokyo'da imzalanmıştır. Metinlerin yorumlanmasına ilişkin herhangi bir ihtilaf durumunda, İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına:

Japonya
Hükümeti adına:

Taner Yıldız
Enerji ve Tabii Kaynaklar
Bakanı

Fumio Kishida
Dışişleri Bakanı

Kısım A

1. Döteryum ve ağır su:

Aşağıda Kısım B paragraf 1'de tanımlandığı gibi bir nükleer reaktörde kullanılmak üzere, 12 aylık bir sürede 200 kg döteryum atomunu aşan miktarlardaki döteryum, ağır su (döteryum oksit) ve döteryum atomlarının hidrojen atomlarına oranı 1:5000'den fazla olan diğer döteryum bileşikleri.

2. Nükleer amaçlı grafit:

Aşağıda Kısım B paragraf 1'de tanımlandığı gibi bir nükleer reaktörde kullanılmak üzere, 12 aylık bir sürede 30 metrik tonu aşan miktarlarda, milyonda 5 boron eşdeğerinden daha iyi saflığa ve $1,50\text{g/cm}^3$ 'den daha yüksek yoğunluğa sahip grafit.

Kısım B

1. Tam nükleer reaktörler:

Maksimum Plütonyum üretimi 100 gram/yıl'dan daha fazla olmayacak şekilde tasarılanmış reaktörler olarak tanımlanan sıfır enerjili reaktörler hariç olmak üzere, kendiliğinden devam eden fisyon zincirleme reaksiyonunu kontrollü bir şekilde devam ettirerek çalışan nükleer reaktörler.

2. Nükleer reaktör kapları:

Aşağıda 8. paragrafta tanımlandığı gibi nükleer reaktör iç aksamı ile beraber, yukarıda 1. paragrafta tanımlandığı gibi özel olarak nükleer reaktör korunu içermek üzere tasarılanmış veya hazırlanmış metal kap veya bu kabın başlıca parçaları.

3. Nükleer reaktör yakıt yükleme ve boşaltma makineleri:

Yukarıda 1. paragrafta tanımlandığı gibi, özel olarak nükleer reaktörlere yakıt koymak veya almak için tasarılanmış veya hazırlanmış manipülatif ekipmanlar.

4. Nükleer reaktör kontrol çubukları ve ekipmanı:

Yukarıda 1. paragrafta tanımlandığı üzere, nükleer reaktörlerdeki fisyon işlemini kontrol etmek için özel olarak tasarılanmış veya hazırlanmış çubuklar, bunların destek veya askı sistemleri, çubuk sürme mekanizmaları veya çubuk kılavuz boruları.

5. Nükleer reaktör basınç tüpleri:

Yukarıda 1. paragrafta tanımlandığı gibi bir nükleer reaktörde 50 atmosferin üzerindeki çalışma basıncında yakıt elemanlarını ve birincil soğutucuyu kapsamak üzere özel olarak tasarılanmış veya hazırlanmış tüpler.

6. Zirkonyum tüpler:

Yukarıda 1. paragrafta tanımlandığı gibi bir nükleer reaktörde kullanılmak üzere özel olarak tasarlanmış veya hazırlanmış, hafniyum/zirkonyum oranı ağırlıkça 1:500'den az olan ve 12 aylık bir süre zarfında miktarları 500 kg'ı geçen tüp veya tüp demetleri şeklindeki zirkonyum metal ve alaşımları.

7. Birincil devre soğutucu pompaları:

Yukarıda 1. paragrafta tanımlandığı gibi özel olarak bir nükleer reaktör için birincil devre soğutucusunu dolaştırmak amacıyla tasarlanmış veya hazırlanmış pompalar.

8. Nükleer reaktör iç aksamı:

Yukarıda 1. paragrafta tanımlandığı gibi bir nükleer reaktörde kullanılmak üzere özel olarak tasarlanmış veya hazırlanmış olup kor destek sütunları, yakıt kanalları, termal zırhlar, deflektör plakaları, kor ızgara plakaları ve yayıcı plakaları dâhil nükleer reaktör iç aksamı.

9. Isı değiştiriciler:

Yukarıda 1. paragrafta tanımlandığı gibi bir nükleer reaktörün birincil soğutucu devresinde kullanılmak üzere özel olarak tasarlanmış veya hazırlanmış ısı değiştiriciler (buhar jeneratörleri).

10. Nötron tespit ve ölçüm aygıtları:

Yukarıda 1. paragrafta tanımlandığı gibi bir nükleer reaktörde kor içindeki nötron akısı seviyelerini belirlemek için özel olarak tasarlanmış veya hazırlanmış nötron tespit ve ölçüm aygıtları.

11. Nükleer reaktör yakıt elemanlarının üretimine yönelik tesisler ve bunlar için özel olarak tasarlanmış veya hazırlanmış ekipmanlar.

12. Yakıt elemanlarının üretiminde ve uranyum izotoplarının ayrıştırılmasında kullanılan uranyumun dönüştürülmesi için kullanılan tesisler ve bunlar için özel olarak tasarlanmış veya hazırlanmış ekipmanlar.

Kısım C

1. Yakıt elemanlarının üretiminde ve uranyum izotoplarının ayrıştırılmasında kullanılan plütonyumun dönüştürülmesi için kullanılan tesisler ve bunlar için özel olarak tasarlanmış veya hazırlanmış ekipmanlar.

2. İşlenmiş yakıt elemanlarının yeniden işlenmesine yönelik tesisler ve bunlar için özel olarak tasarlanmış veya hazırlanmış ekipmanlar.

3. Doğal uranyumun, tükenmiş uranyumun veya özel bölünebilir maddenin izotoplarının ayrıştırılmasına yönelik tesisler ve bunlar için özel olarak tasarlanmış veya hazırlanmış olan, analitik aygıtlar hariç ekipmanlar.

4. Ağır su, döteryum ve döteryum bileşiklerinin üretimine veya yoğunlaştırılmasına yönelik tesisler ve bunlar için özel olarak tasarlanmış veya hazırlanmış ekipmanlar.

Ek B **Fiziksel koruma düzeyleri**

III. SINIF (ekli tabloda tanımlandığı üzere)

Erişimin kontrollü olduğu bir alan içerisinde kullanım ve depolama.

Taşıma; gönderici, alıcı ve taşıyıcı arasında önceden yapılan düzenlemeler ile ihraç ve ithal eden Devletlerin yetkisine ve mevzuatına tabi olan gerçek ve tüzel kişiler arasında zaman, yer ve taşıma mesuliyetinin devrine dair muameleleri belirleyen ön anlaşmaları ihtiva eden özel düzenlemeler altında yapılır.

II. SINIF (ekli tabloda tanımlandığı üzere)

Erişimin kontrollü olduğu, korunan bir alan içerisinde kullanım ve depolama; örneğin, elektronik cihazlarla veya koruma görevlilerince sürekli gözlem altında tutulan, uygun şekilde kontrol altında tutulan sınırlı sayıda giriş noktasının bulunduğu, fiziksel bir bariyerle çevrili alan ya da eşdeğer fiziksel korumaya sahip herhangi bir alan.

Taşıma; gönderici, alıcı ve taşıyıcı arasında önceden yapılan düzenlemeler ile tedarikçi ve alıcı Devletlerin yetkisine ve mevzuatına tabi olan birimler arasında zaman, yer ve taşıma mesuliyetinin devrine dair muameleleri belirleyen ön anlaşmaları ihtiva eden özel düzenlemeler altında yapılır.

I. SINIF (ekli tabloda tanımlandığı üzere)

Bu kategorideki nükleer madde, izinsiz kullanıma karşı, yüksek güvenilirliğe sahip sistemlerle aşağıdaki gibi korunacaktır:

Yüksek korumalı bir alan içinde kullanım ve depolama; örneğin, yukarıda II. Sınıf için tanımlandığı gibi bir korumalı alana ek olarak, girişi güvenilirlikleri belirlenmiş kişilere sınırlandırılmış ve uygun kolluk kuvvetleriyle yakın irtibat içinde olan koruma görevlilerince sürekli nezaret altında tutulan alan. Bu konuda alınan özel tedbirlerin amacı, söz konusu bir nükleer madde ile ilgili olarak gelebilecek bir saldırıyı, yetkisiz girişleri veya maddenin yetkisiz olarak alınmasını tespit etmek ve önlemek olmalıdır.

Taşıma, yukarıda II. ve III. Sınıf maddeler için tayin edilmiş olan özel tedbirlere ek olarak, taşıma aracına eşlik eden koruma görevlilerinin sürekli nezareti altında ve uygun kolluk kuvvetleriyle yakın iletişimi sağlayacak koşullarda yapılır.

TABLO: NÜKLEER MADDELERİN SINIFLANDIRILMASI

Nükleer Madde	Biçim	I	II	III ^(c)
1. Plütonyum ^(a)	İşinlanmamış ^(b)	2 kg veya daha fazla	2 kg'dan az fakat 500 gr'dan fazla	500 gr veya daha az fakat 15 gr'dan daha fazla
2. Uranyum-235	İşinlanmamış ^(b) -U-235'i %20 veya daha fazla zenginleştirilmiş uranyum -U-235'i %10 veya daha fazla ancak %20'den daha az zenginleştirilmiş uranyum -Doğal uranyumdan daha zengin fakat %10'dan daha az zenginleştirilmiş U-235 içeren uranyum	5 kg veya daha fazla	5 kg'dan az fakat 1kg'dan daha fazla 10 kg veya daha fazla	1 kg veya daha az fakat 15 gr'dan fazla 10 kg'dan az, fakat 1 kg'dan fazla 10 kg veya daha fazla
3. Uranyum-233	İşinlanmamış ^(b)	2 kg veya daha fazla	2 kg'dan daha az fakat 500 gr'dan daha fazla	500 gr veya daha az fakat 15 gr'dan fazla
4. İşinlanmış Yakıt			Tüketilmiş veya doğal uranyum, toryum veya düşük zenginlikteki yakıt (bölünebilir madde içeriği %10'dan daha az) ^{(d),(e)}	

(a) Plütonyum-238 izotopu %80'i aşan izotopik konsantrasyona sahip plütonyum dışındaki plütonyum.

(b) Reaktörde işinlanmamış nükleer madde veya reaktörde işinlanmış ancak zırlama olmaksızın bir metre uzaklıkta 1 Gy/saat'e (100 rad/saat)eşit veya daha az radyasyon düzeyi olan nükleer madde.

(c) III'üncü sınıfa girmeyen miktarlar ve doğal uranyum, tükenmiş uranyum ve toryum asgari olarak ihtiyatlı yönetim uygulamaları gereğince korunmalıdır.

(d) Her ne kadar bu düzeydeki koruma önerilmişse de, özel durumlar değerlendirilerek farklı fiziksel korunma sınıfına tahsis edilmesi hususu Taraflara bırakılmıştır.

(e) İşinlanmadan önce bölünebilir madde içeriğinden dolayı diğer yakıtlardan I ve II'nci Sınıf olarak ayrılmış olanlar zırlama olmaksızın yakıttan bir metre uzaklıktaki radyasyon seviyesinin 100 rad/saati aşması durumunda, bir alt sınıfa geçirilebilir.

平和的目的のための原子力の利用における協力のためのトルコ共和国政府と日本国政府との間の協定

トルコ共和国政府及び日本国政府（以下「両締約国政府」という。）は、

トルコ共和国と日本国との間に存在する友好関係に基づき、

トルコ共和国及び日本国の双方が国際原子力機関（以下「機関」という。）の加盟国であることを認識し、

トルコ共和国及び日本国の双方が千九百六十八年七月一日に作成された核兵器の不拡散に関する条約の当事国であることを考慮し、

千九百九十八年十二月四日に作成された追加議定書により補足された千九百七十七年三月四日に作成された核兵器の不拡散に関する条約第三条1及び4の規定の実施に関する日本国政府と国際原子力機関との間の協定（以下「日本国に関する保障措置協定」という。）に従い、日本国において機関による保障措置が適用されていることに留意し、

二千年七月六日に作成された追加議定書により補足された千九百八十一年六月三十日に作成された核兵器

の不拡散に関する条約に関連する保障措置の適用のためのトルコ共和国政府と国際原子力機関との間の協定（以下「トルコ共和国に関する保障措置協定」という。）に従い、トルコ共和国において機関による保障措置が適用されていることに留意し、

原子力の安全、核セキュリティ及び核不拡散が確保される方法で原子力の平和的利用を追求するという両締約国政府の誓約を再確認し、

平和的目的のための原子力の利用及び原子力の安全の保証についての協力の重要性を強調して、次のとおり協定した。

第一条

この協定の適用上、

- (a) 「認められた者」とは、一方の締約国政府の国の管轄内にある個人又は団体であつて、当該一方の締約国政府により、この協定の下での協力（核物質、資材、設備及び技術を供給し、又は受領すること並びに役務を提供し、又は受領することを含む。）を行うことを認められたものをいう。ただし、両締約国政府を含まない。

(b) 「核物質」とは、次に規定する原料物質又は特殊核分裂性物質をいう。

(i) 原料物質とは、次の物質をいう。

ウランの同位元素の天然の混合率から成るウラン

同位元素ウラン二三五の劣化ウラン

トリウム

金属、合金、化合物又は高含有物の形状において前記のいずれかの物質を含有する物質

他の物質であつて両締約国政府により決定される含有率において前記の物質の一又は二以上を含

有するもの

両締約国政府により決定されるその他の物質

(ii) 特殊核分裂性物質とは、次の物質をいう。

プルトニウム

ウラン二三三

同位元素ウラン二三三又は二三五の濃縮ウラン

前記の物質の一又は二以上を含有する物質

両締約国政府により決定されるその他の物質

特殊核分裂性物質には、原料物質を含まない。

(c) 「資材」とは、原子炉において使用する物質であつてこの協定の附属書AのA部に掲げるものをいい、核物質を含まない。

(d) 「設備」とは、原子力活動における使用のために特に設計し、又は製作した主要な機械、プラント若しくは器具又はこれらの主要な構成部分であつて、この協定の附属書AのB部に掲げるものをいう。

(e) 「技術」とは、核物質、資材又は設備の開発、生産又は使用のために必要とされる特定の情報をいう。ただし、利用可能な情報であつて、更に提供することが制限されていないものを除く。両締約国政府が特定し、及び決定する場合には、基礎科学的研究に関する情報についても除くことができる。当該特定の情報は、技術的資料の形式をとることができ、そのような形式には、青写真、計画書、図面、模型、数式、工学的な設計図及び仕様書、説明書並びに指示書であつて、書面による又は他の媒体若しくは装置（ディスク、テープ、読取専用のメモリー等）に記録されたものを含む。また、当該特定の情報は

は、技術援助の形式をとることができ、そのような形式には、指導、技能の養成、訓練、実用的な知識の提供及び諮問サービスを含む。

(f) (e)にいう「開発」とは、設計、設計の研究、設計の解析、設計の概念、試作体の組立て及び試験、試験生産に係る計画、設計用の資料、設計用の資料から製品化を検討する過程、外形的な設計、統合的な設計、配置計画等の生産前の全ての段階をいう。

(g) (e)及び(f)にいう「生産」とは、建設、生産工学、製造、統合、組立て（取付けを含む。）、検査、試験、品質保証等の核物質若しくは資材を生産し、又は設備を製作するための全ての活動をいう。

(h) (e)にいう「使用」とは、運転、据付け（現場への据付けを含む。）、保守、点検、修理、整備及び補修をいう。

(i) 「技術に基づく設備」とは、この協定に基づいて移転された技術を用いて製作されたものとして両締約国政府が共同で決定する設備をいう。

(j) 「回収され又は副産物として生産された核物質」とは、次の核物質をいう。

(i) この協定に基づいて移転された核物質から得られた核物質

(ii) この協定に基づいて移転された資材又は設備を用いて行う一又は二以上の処理によって得られた核物質

(iii) この協定に基づいて移転された技術を用いて得られたものとして両締約国政府が共同で決定する核物質

第二条

1 この協定の下での協力は、次の方法により行うことができる。

(a) 専門家及び研修生を交換すること。

(b) 両締約国政府、両締約国政府の認められた者又は一方の締約国政府と他方の締約国政府の認められた者とによって決定される条件で、国家安全保障上の理由により秘密とされた情報以外の情報を交換すること。

(c) 供給者と受領者との間の決定によって定める条件で、一方の締約国政府又はその認められた者から他方の締約国政府又はその認められた者に対し、核物質、資材、設備及び技術を供給すること。

(d) この協定の範囲内の事項について、提供者と受領者との間の決定によって定める条件で、一方の締約

国政府又はその認められた者が役務を提供し、及び他方の締約国政府又はその認められた者がこれを受領すること。

(e) 両締約国政府により合意されるその他の方法

2 1に規定する協力は、次の分野において行うことができる。

(a) 原料物質であつて天然に存在するものの探鉱及び採掘

(b) 原子炉（両締約国政府が合意するものに限る。）の設計、建設、運転及び廃止

(c) 核燃料の生産及びそのための設備の製作

(d) 原子力の安全（放射線防護及び環境の監視を含む。）

(e) 核セキュリティ

(f) 使用済燃料及び放射性廃棄物の管理

(g) 放射性同位元素及び放射線の研究及び応用

(h) この協定の範囲内の分野に関する研究及び開発

(i) 両締約国政府により合意されるその他の分野

3 ウランの濃縮、使用済核燃料の再処理、プルトニウムの転換及び資材の生産のための技術及び設備（この3の規定において、「設備」には、この協定の附属書AのC部に掲げるものを含む。）並びにプルトニウムは、第十四条1の規定に従つてこれらを移転することを可能にするような改正が行われた場合に限り、この協定の下で移転することができる。

第三条

1 この協定の下での協力は、平和的非爆発目的に限つて行ふ。

2 この協定に基づいて移転された核物質、資材、設備及び技術、技術に基づく設備並びに回収され又は副産物として生産された核物質は、平和的目的以外の目的で使用してはならず、また、いかなる核爆発装置のためにも又はいかなる核爆発装置の研究若しくは開発のためにも使用してはならない。

第四条

1 第二条に規定する協力は、この協定及びそれぞれの国において効力を有する法令に従ふ。特に、同条1(c)に規定する協力については、それぞれの国内で行われる全ての原子力活動に係る全ての核物質について、トルコ共和国に関する保障措置協定及び日本国に関する保障措置協定に従つて機関の保障措置が適用

されていることを要件とする。

2 前条の規定に基づく義務の履行を確保するため、この協定に基づいて移転された核物質及び回収され又は副産物として生産された核物質は、

(a) 日本国内においては、日本国に関する保障措置協定の適用を受ける。

(b) トルコ共和国においては、トルコ共和国に関する保障措置協定の適用を受ける。

3 機関が何らかの理由により2の規定の下で必要とされる保障措置を適用しない例外的な場合には、この協定に基づいて移転された核物質及び回収され又は副産物として生産された核物質に常に保障措置が適用されていることが極めて重要であることに鑑み、両締約国政府は、是正措置をとるため直ちに共同で機関と協議するものとし、また、そのような是正措置がとられないときは、機関の保障措置の原則及び手続に適合する取極であつて、2に規定する機関の保障措置が意図するところと同等の効果及び適用範囲を有するものを速やかに締結する。

第五条

1 トルコ共和国及び日本国は、この協定の実施に当たり、千九百八十六年九月二十六日に採択された原子

力事故の早期通報に関する条約、千九百八十六年九月二十六日に採択された原子力事故又は放射線緊急事態の場合における援助に関する条約及び千九百九十四年六月十七日に採択された原子力の安全に関する条約に基づくそれぞれの国の既存の義務に適合するように行動する。

2 日本国は、千九百九十七年九月五日に作成された使用済燃料管理及び放射性廃棄物管理の安全に関する条約に適合するように行動する。トルコ共和国は、同条約の締結の時から同条約に適合するように行動する。

3 両締約国政府は、この協定に基づいて移転された核物質、資材、設備若しくは技術、技術に基づく設備又は回収され又は副産物として生産された核物質が置かれ、又は用いられる施設について、当該施設の安全性を確保するための措置の実施に関する相互に満足する取極を行うことができる。

4 両締約国政府は、原子力事故に係る準備及び対応を含む原子力の安全を向上させるため、定期的に両締約国政府間で協議を行うことができる。

第六条

1 この協定に基づいて移転された核物質及び回収され又は副産物として生産された核物質について、両締

約国政府は、それぞれの基準（少なくともこの協定の附属書Bに定める水準の防護を実現するものに限る。）に従って防護の措置をとる。

2 この協定に基づいて移転される核物質及び回収され又は副産物として生産された核物質の国際輸送について、トルコ共和国及び日本国は、千九百八十年三月三日に署名のために開放された核物質の防護に関する条約に基づくそれぞれの国の既存の義務に適合するように行動する。

3 一方の締約国政府は、この協定に基づいて移転される核物質に関する防護措置の妥当性について検討するため、その移転が行われる前に、他方の締約国政府と協議を行うことができる。また、一方の締約国政府は、回収され又は副産物として生産された核物質に関する防護措置の妥当性について検討するため、他方の締約国政府と協議を行うことができる。

4 両締約国政府は、二千五年九月十四日に署名のために開放された核によるテロリズムの行為の防止に関する国際条約に基づくそれぞれの国の既存の義務に適合するように行動する。

第七条

この協定に基づいて移転された核物質、資材、設備及び技術、技術に基づく設備並びに回収され又は副産

物として生産された核物質は、供給締約国政府の書面による事前の同意が得られる場合を除くほか、受領締約国政府の国の管轄の外（供給締約国政府の国の管轄内を除く。）に移転され、又は再移転されない。

第八条

この協定に基づいて移転された核物質及び回収され又は副産物として生産された核物質は、両締約国政府が書面により合意する場合に限り、トルコ共和国の管轄内において、濃縮し、又は再処理することができ
る。

第九条

1 直接であると第三国を経由してであるとを問わず、両国の間において移転される核物質、資材、設備及び技術は、予定されるこれらの移転を供給締約国政府が受領締約国政府に対して書面により事前に通告した場合に限り、かつ、これらが受領締約国政府の国の管轄に入る時から、この協定の適用を受ける。供給締約国政府は、通告された核物質、資材、設備又は技術の移転に先立ち、移転される当該核物質、資材、設備又は技術がこの協定の適用を受けることとなること及び予定される受領者が受領締約国政府でない場合には当該受領者が受領締約国政府の認められた者であることの書面による確認を受領締約国政府から得

る。

2 この協定に基づいて移転された核物質、資材、設備及び技術、技術に基づく設備並びに回収され又は副産物として生産された核物質は、次のいずれかの場合には、この協定の適用を受けないこととなるものとする。

(a) そのような核物質、資材又は設備がこの協定の関係する規定に従って受領締約国政府の国の管轄の外に移転された場合

(b) そのような核物質、資材、設備又は技術がこの協定の適用を受けないこととなることを両締約国政府が共同で決定する場合

(c) 核物質について、機関が、第四条に規定する関係する保障措置協定の保障措置の終了に係る規定に従い、当該核物質が消耗したこと、保障措置の適用が相当とされるいかなる原子力活動にも使用することができないような態様で希釈されたこと又は實際上回収不可能となったことを決定する場合

第十条

1 いずれの締約国政府も、他方の締約国政府若しくはその認められた者に対する商業上若しくは産業上の

優位を追求するため、他方の締約国政府若しくはその認められた者の商業上若しくは産業上の利益を損なうため又は原子力の平和的利用の進展を妨げるためにこの協定の規定を利用してはならない。

2 両締約国政府は、この協定の効果的な実施のため、国内の核物質計量管理制度に基づき、この協定に基づいて移転された核物質、資材、設備及び技術、技術に基づく設備並びに回収され又は副産物として生産された核物質の最新の在庫目録を毎年交換する。

3 転換、燃料加工、濃縮又は再処理の工程において他の核物質と混合されることにより、この協定に基づいて移転された核物質及び回収され又は副産物として生産された核物質の特定性が失われた場合又は失われたと認められる場合には、この協定の下での当該核物質の特定については、代替可能性の原則及び構成比率による比例の原則により行うことができるものとする。

第十一条

両締約国政府は、この協定の下での協力に基づいて生じ、又は移転された知的財産及び技術の適切かつ効果的な保護を、トルコ共和国及び日本国が当事国である関係する国際協定並びにそれぞれの国において効力を有する法令に従つて確保する。

1 この協定の解釈又は適用に関して問題が生じた場合には、両締約国政府は、いずれか一方の締約国政府の要請により、相互に協議を行う。

2 この協定の解釈又は適用から生ずる紛争が協議によつて解決されない場合には、当該紛争は、いずれか一方の締約国政府の要請により、次の規定に従つて選定される三人の仲裁裁判官によつて構成される仲裁裁判所に付託される。

(a) 各締約国政府は、一人の仲裁裁判官を指名し（自国民を指名することができる。）、指名された二人の仲裁裁判官は、相互の合意により第三国の国民で裁判長となる第三の仲裁裁判官を指名する。

(b) 仲裁裁判の要請が行われてから三十日以内にいずれか一方の締約国政府が仲裁裁判官を指名しなかつた場合には、いずれか一方の締約国政府は、国際司法裁判所長に対して、一人の仲裁裁判官を任命するよう要請することができる。国際司法裁判所長が一方の締約国政府の国の国民である場合又はその他の理由によりその任命を行うことができない場合には、国際司法裁判所次長（同次長がいずれか一方の締約国政府の国の国民である場合又はその他の理由によりその任命を行うことができない場合には、国際

司法裁判所における先任の裁判官であつて、いずれの一方の締約国政府の国の国民でもなく、かつ、その任命を行うことができるもの) に対して、一人の仲裁裁判官を任命するよう要請することができる。

(c) 第二の仲裁裁判官の指名又は任命が行われてから三十日以内に第三の仲裁裁判官が選任されなかった場合には、(b)に規定する手続と同様の手続が適用される。ただし、任命される第三の仲裁裁判官は、両国のうちのいずれの国民であつてもならない。

(d) 仲裁裁判には、仲裁裁判所の構成員の過半数が出席していなければならず、全ての決定には、過半数の仲裁裁判官の同意を必要とする。

(e) 仲裁裁判の手続は、仲裁裁判所が定める。仲裁裁判所の決定は、両締約国政府を拘束する。

(f) 各締約国政府は、自らが指名した仲裁裁判官に係る費用及び自らが仲裁に参加する費用をそれぞれ負担する。仲裁裁判長がその職務を遂行するための費用及び仲裁裁判所の残余の費用は、両締約国政府が均等に負担する。

第十三条

1 トルコ共和国政府又は日本国政府は、この協定の効力発生後のいずれかの時点において、それぞれ、日

本国又はトルコ共和国について次の(a)又は(b)に規定する事情が生じた場合には、この協定の下での協力の全部若しくは一部を停止し、又はこの協定を終了させ、並びにこの協定に基づいて移転された核物質、資材及び設備の返還を要求する権利を有する。

(a) 第三条から第八条までのいずれかの規定又は前条に規定する仲裁裁判所の決定に対する違反をする場合

(b) 第四条に規定する機関との間の保障措置協定を終了させ、又はこれに対する重大な違反をする場合

2 トルコ共和国政府又は日本国政府は、それぞれ、日本国又はトルコ共和国が核爆発装置を爆発させる場合には、1に規定する権利と同じ権利を有する。

3 いずれか一方の締約国政府がこの協定の下での協力の全部若しくは一部を停止し、又はこの協定を終了させるに先立ち、両締約国政府は、他の適当な取極を行うことが必要となる場合のあることを考慮しつつ、是正措置をとることを目的として協議を行うものとし、適当な場合には、次の事項について慎重に検討する。

(a) 当該行動の影響

(b) 当該行動を検討することの原因となつた事情が故意にもたらされたものであるか否か。

4 この協定に基づいて移転された核物質、資材又は設備の返還を要求するこの条の規定に基づく権利は、
両締約国政府が相互に受け入れることができる条件及び手続に従つて行使される。

5 いずれか一方の締約国政府は、3に規定する協議の後、次の場合にはこの条の規定に基づく権利を行使するものとする。

(a) 1に規定する場合において、適当な期間内に他方の締約国政府が是正措置をとらなかつたとき。

(b) 2に規定する場合において、当該一方の締約国政府が是正措置を見いだすことができないと判断する
とき。

第十四条

1 両締約国政府は、いずれか一方の締約国政府の要請に基づき、この協定の改正について、相互に協議する。この協定は、両締約国政府の書面による合意によつて改正することができる。この協定の改正は、次
条1に規定する手続と同様の手続に従い、効力を生ずる。

2 この協定の附属書は、この協定の不可分の一部を成す。この協定の附属書は、両締約国政府の書面によ

る合意により、この協定の改正によることなく修正することができる。附属書の修正は、日本国政府がルコ共和国政府から必要な国内手続が完了した旨の書面による通告を受領した日に効力を生ずる。

第十五条

1 各締約国政府は、他方の締約国政府に対し、外交上の経路を通じて、この協定の効力発生のために必要とされる国内手続が完了したことを通告する。この協定は、遅い方の通告が受領された日の後三十日目の日に効力を生ずる。

2 この協定は、十五年間効力を有するものとし、その後は、いずれか一方の締約国政府がこの協定の有効期間の満了する日の遅くとも六箇月前までに他方の締約国政府に対し、外交上の経路を通じて、この協定を終了させる意思を書面により通告しない限り、自動的に五年間ずつ延長されるものとする。

3 この協定の終了の後においても、第一条、第三条、第四条2及び3、第五条から第八条まで、第九条2並びに第十条から第十三条までの規定は、引き続き効力を有する。

以上の証拠として、下名は、各自の政府から正当に委任を受けてこの協定に署名した。

ひとしく正文であるトルコ語、日本語及び英語により本書二通を作成し、二千十三年五月三日にアンカラで、及び二千十三年四月二十六日に東京で署名した。これらの言語の本文の解釈に関し紛争が生ずる場合には、英語の本文による。

トルコ共和国政府のために

日本国政府のために

附属書A

A部

1 重水素及び重水 B部の1に規定する原子炉において使用する重水素、重水（酸化重水素）及び重水素原子と水素原子との比が一对五千を超える他の重水素化合物（いずれかの十二箇月の期間において重水素原子の量につき二百キログラムを超える量の供給を行う場合に限る。）

2 原子炉級黒鉛 ほう素当量百万分の五の純度を超える純度及び一・五〇グラム毎立方センチメートルを超える密度を有する黒鉛であつて、B部の1に規定する原子炉において使用するもの（いずれかの十二箇月の期間において三十メートル・トンを超える量の供給を行う場合に限る。）

B部

1 原子炉 制御された自己維持的核分裂連鎖反応を維持する運転能力を有する原子炉（ゼロ出力炉を除く。ゼロ出力炉とは、設計上の最大プルトニウム生成量が年間百グラムを超えない炉をいう。）

2 原子炉容器 1に規定する原子炉の炉心及び8に規定する原子炉内装物を収納するために特に設計し、又は製作した金属容器又はその主要な工作部品

3 原子炉燃料交換機 1に規定する原子炉についての燃料の挿入又は取出しのために特に設計し、又は製作した操作作用設備

4 原子炉制御棒及び原子炉制御設備 1に規定する原子炉における核分裂過程の制御のために特に設計し、又は製作した棒、その支持体若しくは懸架体、制御棒駆動機構又は制御棒案内管

5 原子炉圧力管 1に規定する原子炉の内部に燃料要素及び一次冷却材を五十気圧を超える運転圧力下において収容するために特に設計し、又は製作した管

6 ジルコニウム管 ジルコニウム金属若しくはジルコニウム合金の管又はこれらの管の集合体であつて、1に規定する原子炉の内部において使用するために特に設計し、又は製作し、かつ、ハフニウムとジルコニウムとの重量比が一对五百未満のもの（いずれかの十二箇月の期間において五百キログラムを超える量

の供給を行う場合に限る。)

7 一次冷却材ポンプ 1に規定する原子炉における一次冷却材の循環のために特に設計し、又は製作したポンプ

8 原子炉内装物 炉心支持柱、燃料チャネル、熱遮蔽体、調節板、炉心格子板、拡散板等1に規定する原子炉の内部において使用するために特に設計し、又は製作した原子炉内装物

9 熱交換器 1に規定する原子炉の一次冷却材回路において使用するために特に設計し、又は製作した熱交換器(蒸気発生器)

10 中性子検出機器及び中性子計測機器 1に規定する原子炉の炉心内部の中性子束を測定するために特に設計し、又は製作した中性子検出機器及び中性子計測機器

11 原子炉燃料要素の加工プラント及び原子炉燃料要素の加工のために特に設計し、又は製作した設備

12 原子炉燃料要素の加工又はウラン同位元素の分離に使用するためのウランの転換プラント及び当該ウランの転換のために特に設計し、又は製作した設備

1 原子炉燃料要素の加工又はウラン同位元素の分離に使用するためのプルトニウムの転換プラント及び当該プルトニウムの転換のために特に設計し、又は製作した設備

2 照射済原子炉燃料要素の再処理プラント及び照射済原子炉燃料要素の再処理のために特に設計し、又は製作した設備

3 天然ウラン、劣化ウラン又は特殊核分裂性物質の同位元素の分離プラント及び当該プラントのために特に設計し、又は製作した設備であつて分析機器以外のもの

4 重水、重水素及び重水素化合物の生産又は濃縮のためのプラント並びに重水、重水素及び重水素化合物の生産又は濃縮のために特に設計し、又は製作した設備

第三群（付表の定義による。）

使用及び貯蔵に当たっては、出入が規制されている区域内において行うこと。

輸送に当たっては、特別の予防措置（荷送人、荷受人及び運送人の間の事前の取決め並びに国際輸送の場合にあつては供給国及び受領国それぞれの管轄権及び規制に服する者の間の事前の合意であつて、輸送に係る責任の移転する日時、場所及び手続を明記したものを締結することを含む。）の下に行うこと。

第二群（付表の定義による。）

使用及び貯蔵に当たっては、出入が規制されている防護区域（警備員又は電子装置により常時監視される区域であつて、適切な管理の下にある限定された箇所においてのみ出入が可能な物理的障壁により囲い込まれたものをいう。）内において又は防護の水準がこれと同等の水準にある区域内において行うこと。

輸送に当たっては、特別の予防措置（荷送人、荷受人及び運送人の間の事前の取決め並びに国際輸送の場

合にあっては供給国及び受領国それぞれの管轄権及び規制に服する者の間の事前の合意であつて、輸送に係る責任の移転する日時、場所及び手続を明記したものを締結することを含む。)の下に行うこと。

第一群 (付表の定義による。)

この群に属する核物質は、次に定める信頼性の高い方式により、許可なしに使用される危険から防護されるものとする。

使用及び貯蔵に当たっては、高度に防護された区域 (第二群に属する核物質について定める防護区域であつて、さらに、信頼性につき確認を受けた者にのみ出入が許可され、かつ、適当な関係当局との緊密な連絡の下にある警備員により監視されるものをいう。)内において行うこと。この関連においてとられる具体的な措置は、攻撃、許可されない出入又は許可されない関係核物質の除去を探知し、及び防止することを、その目的とすべきものである。

輸送に当たっては、第二群及び第三群に属する核物質の輸送について定める特別の予防措置の下において、さらに、護送者により常時監視され、及び適当な関係当局との緊密な連絡が確保される状況の下で行う

付表 核物質の区分

核物質質	1 ブルトニウム (注a)	2 ウラン二三五	3 ウラン二三三	4 照射済燃料
形 態	未照射 (注b)	未照射 (注b)	未照射 (注b)	未照射 (注b)
第 一 群	二キログラム以上	五キログラム以上	二キログラム以上	二キログラム以上
第 二 群	二五キログラム未満	一〇キログラム以上	二五キログラム未満	二五キログラム未満
第 三 群 (注c)	一〇五キログラムを以て超え	一〇キログラムを以て超え	一〇キログラムを以て超え	一〇五キログラムを以て超え

注 a 全てのプルトニウム（プルトニウム二三八の同位体濃度が八〇パーセントを超えるプルトニウムを除く。）

注 b 原子炉内で照射されていない核物質、又は原子炉内で照射された核物質であつて当該核物質からの放射線の吸収線量率が遮蔽のない距離一メートルの地点において一グレイ毎時（一〇〇ラド毎時）以下であるもの

注 c 第三群に掲げる量未満のもの並びに天然ウラン、劣化ウラン及びトリウムは、少なくとも管理についての慎重な慣行に従つて防護するものとする。

注 d 第二群に属する核物質としての防護の水準が望ましいが、いずれの締約国政府も、具体的な状況についての評価に基づき、これと異なる区分の防護の水準を指定することができる。

注 e 他の燃料であつて当初の核分裂性成分含有量により照射前に第一群又は第二群に分類されるものについては、当該燃料からの放射線の吸収線量率が遮蔽のない距離一メートルの地点において一グレイ毎時（一〇〇ラド毎時）を超える間においては、防護の水準をそれぞれ一群ずつ下げることができる。

**AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF JAPAN
FOR CO-OPERATION IN THE USE OF NUCLEAR ENERGY
FOR PEACEFUL PURPOSES**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of Japan (hereinafter referred to as the "Parties");

Based on the friendly relations existing between the Republic of Turkey and Japan;

Recognising that both the Republic of Turkey and Japan are members of the International Atomic Energy Agency (hereinafter referred to as "the Agency");

Considering that both the Republic of Turkey and Japan are parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons, done on 1 July 1968;

Noting that safeguards by the Agency are applied in Japan in accordance with the Agreement between the Government of Japan and the International Atomic Energy Agency in Implementation of Article III. 1 and 4 of the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons, done on 4 March 1977 as supplemented by the Protocol additional to the said Agreement, done on 4 December 1998 (hereinafter referred to as "the Safeguards Agreement for Japan");

Noting that safeguards by the Agency are applied in the Republic of Turkey in accordance with the Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the International Atomic Energy Agency for the Application of Safeguards in Connection with the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons, done on 30 June 1981 as supplemented by the Protocol additional to the said Agreement, done on 6 July 2000 (hereinafter referred to as "the Safeguards Agreement for the Republic of Turkey");

Reaffirming the commitment of the Parties to pursue peaceful uses of nuclear energy in a manner ensuring nuclear safety, nuclear security and nuclear non-proliferation; and

Emphasising the importance of co-operation in the use of nuclear energy for peaceful purposes and assurance of nuclear safety;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

For the purposes of this Agreement:

- (a) The term "authorised person" means any individual or entity within the jurisdiction of the State of a Party and authorised by that Party to co-

operate under this Agreement, including to supply or receive nuclear material, material, equipment and technology, and to perform or receive services, but does not include the Parties;

- (b) The term “nuclear material” means:
- (i) source material, namely, uranium containing the mixture of isotopes occurring in nature; uranium depleted in the isotope 235; thorium; any of the foregoing in the form of metal, alloy, chemical compound or concentrate; any other substance containing one or more of the foregoing in such concentration as may be determined by the Parties; and such other substances as may be determined by the Parties; and
 - (ii) special fissionable material, namely, plutonium; uranium-233; uranium enriched in the isotope 233 or 235; any substance containing one or more of the foregoing; and such other substances as may be determined by the Parties. Special fissionable material does not include source material;
- (c) The term “material” means substances for use in a nuclear reactor which are specified in Part A of Annex A to this Agreement, but does not include nuclear material;
- (d) The term “equipment” means major items of machinery, plant or instrumentation, or major components thereof, which are specially designed or prepared for use in nuclear activities, and which are specified in Part B of Annex A to this Agreement;
- (e) The term “technology” means specific information required for the development, production or use of any nuclear material, material or equipment, excluding information which has been made available without restrictions upon its further dissemination. Basic scientific research information may also be excluded, if specified and determined by the Parties. This specific information may take the form of technical data which includes blueprints, plans, diagrams, models, formulae, engineering designs and specifications, manuals and instructions written or recorded on other media or devices such as disk, tape and read-only memories. It may also take the form of technical assistance which includes instruction, skills, training, working knowledge and consulting services;
- (f) The term “development” referred to in paragraph (e) of this Article means all phases before production such as design, design research, design analysis, design concepts, assembly and testing of prototypes, pilot production schemes, design data, process of transforming design data into a product, configuration design, integration design and layouts;
- (g) The term “production” referred to in paragraphs (e) and (f) of this Article means all activities for producing nuclear material, material or equipment such as construction, production engineering, manufacture, integration, assembly (mounting), inspection, testing and quality assurance;

- (h) The term “use” referred to in paragraph (e) of this Article means operation, installation including on-site installation, maintenance, checking, repair, overhaul and refurbishing;
- (i) The term “equipment based on technology” means equipment which the Parties jointly determine as produced from the use of technology transferred pursuant to this Agreement; and
- (j) The term “nuclear material recovered or produced as a by-product” means:
 - (i) nuclear material derived from nuclear material transferred pursuant to this Agreement;
 - (ii) nuclear material derived by one or more processes from the use of material or equipment transferred pursuant to this Agreement; and
 - (iii) nuclear material which the Parties jointly determine as derived from the use of technology transferred pursuant to this Agreement.

ARTICLE 2

1. Co-operation under this Agreement may be undertaken in the following ways:
 - (a) exchange of experts and trainees;
 - (b) exchange of information other than that which is classified for national security reasons, on such terms as may be determined by the Parties, by authorised persons of the Parties, or by either Party and authorised persons of the other Party;
 - (c) supply from a Party or its authorised persons to the other Party or its authorised persons of nuclear material, material, equipment and technology on such terms as may be determined by the supplier and the recipient;
 - (d) provision of services by a Party or its authorised persons and receipt of services by the other Party or its authorised persons on matters within the scope of this Agreement on such terms as may be determined by the supplier and the recipient; and
 - (e) other ways as may be agreed by the Parties.
2. Co-operation as specified in paragraph 1 of this Article may be undertaken in the following areas:
 - (a) exploration and exploitation of source material which occurs in nature;

- (b) design, construction, operation and decommissioning of nuclear reactors agreed upon by the Parties;
- (c) production of nuclear fuel and equipment thereof;
- (d) nuclear safety including radiation protection and environmental monitoring;
- (e) nuclear security;
- (f) spent fuel and radioactive waste management;
- (g) study on and application of radio-isotopes and radiation;
- (h) research and development on areas within the scope of this Agreement; and
- (i) other areas as may be agreed by the Parties.

3. Technology and equipment for uranium enrichment, spent nuclear fuel reprocessing, conversion of plutonium and production of material including those items listed in Part C of Annex A, as well as plutonium may be transferred under this Agreement only when this Agreement is amended for that purpose in accordance with paragraph 1 of Article 14.

ARTICLE 3

1. Co-operation under this Agreement shall be carried out only for peaceful non-explosive purposes.
2. Nuclear material, material, equipment and technology transferred pursuant to this Agreement, equipment based on technology and nuclear material recovered or produced as a by-product shall not be used other than for peaceful purposes; nor shall they be used for any nuclear explosive device, for research on or for development of any such device.

ARTICLE 4

1. Co-operation specified in Article 2 of this Agreement shall be subject to the provisions of this Agreement and the laws and regulations in force in the respective States. Co-operation envisaged in particular in sub-paragraph (c) of paragraph 1 of the said Article shall require the application of safeguards by the Agency with respect to all nuclear material in all nuclear activities within the respective States in accordance with the Safeguards Agreement for the Republic of Turkey and the Safeguards Agreement for Japan respectively.

2. To ensure the fulfilment of the obligations arising under Article 3 of this Agreement, nuclear material transferred pursuant to this Agreement and nuclear material recovered or produced as a by-product:

- (a) while within Japan, shall be subject to the Safeguards Agreement for Japan; and

- (b) while within the Republic of Turkey, shall be subject to the Safeguards Agreement for the Republic of Turkey.

3. In the exceptional event that for any reason the Agency does not apply safeguards as required by paragraph 2 of this Article, the Parties shall, in view of the vital importance for nuclear material transferred pursuant to this Agreement and nuclear material recovered or produced as a by-product to remain permanently subject to safeguards, forthwith consult jointly with the Agency to take rectifying measures and, in the absence of such rectifying measures, shall immediately enter into arrangements which conform to safeguards principles and procedures of the Agency and provide effectiveness and coverage equivalent to that intended to be provided by the safeguards of the Agency specified in paragraph 2 of this Article.

ARTICLE 5

1. In implementing the provisions of this Agreement, the Republic of Turkey and Japan shall act in conformity with the existing obligations of each State under the provisions of the Convention on Early Notification of a Nuclear Accident, adopted on 26 September 1986, the Convention on Assistance in the Case of a Nuclear Accident or Radiological Emergency, adopted on 26 September 1986, and the Convention on Nuclear Safety, adopted on 17 June 1994.
2. Japan shall act in conformity with the provisions of the Joint Convention on the Safety of Spent Fuel Management and on the Safety of Radioactive Waste Management, done on 5 September 1997. Upon the conclusion of the said Convention, the Republic of Turkey shall act in conformity with its provisions.
3. In respect of facilities in which nuclear material, material, equipment or technology transferred pursuant to this Agreement, equipment based on technology or nuclear material recovered or produced as a by-product is located or used, the Parties may make mutually satisfactory arrangements for the implementation of measures to ensure the safety of such facilities.
4. The Parties may hold periodic bilateral consultations for the purpose of enhancing nuclear safety including preparedness and response to nuclear incidents.

ARTICLE 6

1. In respect of nuclear material transferred pursuant to this Agreement and nuclear material recovered or produced as a by-product, the Parties shall apply measures of physical protection according to their respective criteria which bring about, as a minimum, protection at levels set out in Annex B to this Agreement.
2. In respect of international transport of nuclear material transferred pursuant to this Agreement and nuclear material recovered or produced as a by-product, the Republic of Turkey and Japan shall act in conformity with the existing obligations of each State under the provisions of the Convention on the Physical Protection of Nuclear Material, opened for signature on 3 March 1980.
3. Either Party may consult with the other Party for the purpose of reviewing the adequacy of measures of physical protection related to nuclear material transferred pursuant to this Agreement prior to the transfer and nuclear material recovered or produced as a by-product.

4. The Parties shall act in conformity with the existing obligations of each State under the provisions of the International Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism, opened for signature on 14 September 2005.

ARTICLE 7

Nuclear material, material, equipment and technology transferred pursuant to this Agreement, equipment based on technology and nuclear material recovered or produced as a by-product shall not be transferred or retransferred beyond the jurisdiction of the State of the receiving Party, except into the jurisdiction of the State of the supplying Party, unless the prior written consent of the supplying Party is obtained.

ARTICLE 8

Nuclear material transferred pursuant to this Agreement and nuclear material recovered or produced as a by-product may be enriched or reprocessed within the jurisdiction of the Republic of Turkey, only if the Parties agree in writing.

ARTICLE 9

1. Nuclear material, material, equipment and technology transferred between the two States, whether directly or through a third State, shall become subject to this Agreement upon their entry into the jurisdiction of the State of the receiving Party, only if the supplying Party has notified the receiving Party in writing and in advance of the intended transfer. Prior to the notified transfer of such nuclear material, material, equipment or technology, the supplying Party shall obtain from the receiving Party a written confirmation that the transferred nuclear material, material, equipment or technology will be held subject to this Agreement and that the proposed recipient, if other than the receiving Party, will be an authorised person of the receiving Party.

2. Nuclear material, material, equipment and technology transferred pursuant to this Agreement, equipment based on technology and nuclear material recovered or produced as a by-product shall no longer be subject to this Agreement if:

- (a) such nuclear material, material or equipment has been transferred beyond the jurisdiction of the State of the receiving Party in accordance with the relevant provisions of this Agreement;
- (b) the Parties jointly determine that such nuclear material, material, equipment or technology shall no longer be subject to this Agreement; or
- (c) in the case of nuclear material, the Agency determines, in accordance with the provisions for the termination of safeguards in the relevant agreement referred to in Article 4 of this Agreement, that the nuclear material has been consumed, or has been diluted in such a way that it is no longer usable for any nuclear activity relevant from the point of view of safeguards, or has become practicably irrecoverable.

ARTICLE 10

1. Neither Party shall use the provisions of this Agreement for the purpose of seeking commercial or industrial advantages over the other Party or its authorised persons, or for the purpose of interfering with the commercial or industrial interests of

the other Party or its authorised persons, or for the purpose of hindering the development of the peaceful uses of nuclear energy.

2. For the effective implementation of this Agreement, the Parties shall exchange annually the then current inventories of nuclear material, material, equipment and technology transferred pursuant to this Agreement and equipment based on technology and nuclear material recovered or produced as a by-product based upon the national system of accounting for and control of nuclear material.

3. Nuclear material transferred pursuant to this Agreement and nuclear material recovered or produced as a by-product may be handled based on the principles of fungibility and proportionality when they are used in mixing processes where they lose their identity, or are deemed to lose it, in the process of conversion, fuel fabrication, enrichment or reprocessing.

ARTICLE 11

The Parties shall ensure the adequate and effective protection of intellectual property and technology created or transferred pursuant to the co-operation under this Agreement in accordance with the relevant international agreements to which the Republic of Turkey and Japan are parties and the laws and regulations in force in the respective States.

ARTICLE 12

1. The Parties shall, at the request of either of them, consult with each other, if any question arises concerning the interpretation or application of this Agreement.

2. If any dispute arising out of the interpretation or application of this Agreement is not settled by consultations, such dispute shall, at the request of either Party, be submitted to an arbitral tribunal which shall be composed of three arbitrators appointed in accordance with the following provisions:

- (a) Each Party shall designate one arbitrator who may be a national of its State and the two arbitrators so designated shall designate by mutual agreement a third arbitrator, a national of a third State, who shall be the Chairman;
- (b) If, within thirty days of the request for arbitration, either Party has not designated an arbitrator, either Party may request the President of the International Court of Justice (hereinafter referred to as "ICJ") to appoint an arbitrator. If the President of the ICJ is a national of the State of either Party or is prevented from making the appointments for any other reason, the Vice-President of the ICJ or, if the Vice-President is a national of the State of either Party or is similarly prevented from acting, the most senior judge of the ICJ who is not a national of the State of either Party, and is not prevented similarly may be requested to make the appointments;
- (c) The same procedure set out in the sub-paragraph (b) above shall apply if, within thirty days of the designation or appointment of the second arbitrator, the third arbitrator has not been elected, provided that the third arbitrator so appointed shall not be a national of the State of either Party;

- (d) A majority of the members of the arbitral tribunal shall constitute a quorum, and all decisions shall require the concurrence of a majority of the members of the tribunal;
- (e) The arbitral procedure shall be fixed by decisions of the tribunal. The decisions of the tribunal shall be binding on the Parties; and
- (f) Each Party shall bear the cost of its own arbitrator and its representation in the arbitral proceedings. The cost of the Chairman of the arbitral tribunal in discharging the duties and the remaining costs of the arbitral tribunal shall be borne equally by the Parties.

ARTICLE 13

1. If Japan or the Republic of Turkey at any time following entry into force of this Agreement:

- (a) acts in violation of the provisions of Article 3, 4, 5, 6, 7, or 8 of this Agreement, or the decisions of the arbitral tribunal referred to in Article 12 of this Agreement; or
- (b) terminates or materially violates its Safeguards Agreement with the Agency referred to in Article 4 of this Agreement,

the Government of the Republic of Turkey or the Government of Japan respectively shall have the right to cease co-operation under this Agreement in whole or in part, or to terminate this Agreement and to require the return of any nuclear material, material and equipment transferred pursuant to this Agreement.

2. If Japan or the Republic of Turkey detonates a nuclear explosive device, the Government of the Republic of Turkey or the Government of Japan respectively shall have the right specified in paragraph 1 of this Article.

3. Before either Party takes steps to cease co-operation under this Agreement in whole or in part or to terminate this Agreement, the Parties shall consult for the purpose of taking corrective measures and shall, where appropriate, carefully consider the following, taking into account the need to make such other appropriate arrangements as may be required:

- (a) the effects of taking such steps; and
- (b) whether the facts which gave rise to considering such steps were caused deliberately.

4. The right under this Article to require the return of any nuclear material, material, or equipment transferred pursuant to this Agreement shall be exercised in accordance with terms, conditions and procedures mutually acceptable to the Parties.

5. Following the consultations referred to in paragraph 3 of this Article, the right under this Article shall be exercised by either Party:

- (a) In the case referred to in paragraph 1 of this Article, only if the other Party fails to take corrective measures within an appropriate period of time; and

- (b) In the case referred to in paragraph 2 of this Article, if it determines that no corrective measures can be found.

ARTICLE 14

1. The Parties shall, at the request of either Party, consult each other on amendments to this Agreement. This Agreement may be amended by a written agreement between the Parties. Amendments to this Agreement shall enter into force in accordance with the same procedure as set out in paragraph 1 of Article 15.

2. The Annexes to this Agreement form an integral part of this Agreement. The Annexes may be modified by a written agreement between the Parties without amendment of this Agreement. Modifications of Annexes shall enter into force on the date of receipt by the Government of Japan of the written notification from the Government of the Republic of Turkey of the completion of its necessary internal procedures.

ARTICLE 15

1. Each Party shall send through diplomatic channels to the other Party the notification by which the Party informs the other Party of the completion of its internal procedures required for the entry into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date of the receipt of the latter notification.

2. This Agreement shall remain in force for a period of fifteen years, and shall be automatically extended for five-year periods thereafter unless either Party notifies the other Party through diplomatic channels in writing of its intention to terminate this Agreement not later than six months prior to the expiry date.

3. Notwithstanding the termination of this Agreement, Article 1, Article 3, paragraphs 2 and 3 of Article 4, Articles 5 to 8, paragraph 2 of Article 9 and Articles 10 to 13 of this Agreement shall continue in effect.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done in duplicate, each in Turkish, Japanese and English, each being equally authentic, and signed at Ankara on the third day of May, 2013, and at Tokyo on the twenty-sixth day of April, 2013. Should any dispute concerning the interpretation of the texts arise, the English version shall prevail.

For the Government
of the Republic of Turkey:

Taner Yıldız
Minister of Energy and
Natural Resources

For the Government
of Japan:

Fumio Kishida
Minister for Foreign Affairs

Annex A

Part A

1. Deuterium and heavy water:

Deuterium, heavy water (deuterium oxide) and any other deuterium compound in which the ratio of deuterium to hydrogen atoms exceeds 1:5000 for use in a nuclear reactor as defined in paragraph 1 of Part B below, in quantities exceeding 200 kg of deuterium atoms in any period of 12 months.

2. Nuclear grade graphite:

Graphite having a purity level better than 5 parts per million boron equivalent and with a density greater than 1.50g/cm^3 for use in a nuclear reactor as defined in paragraph 1 of Part B below, in quantities exceeding 30 metric tons in any period of 12 months.

Part B

1. Complete nuclear reactors:

Nuclear reactors capable of operation so as to maintain a controlled self-sustaining fission chain reaction, excluding zero energy reactors, the latter being defined as reactors with a designed maximum rate of production of plutonium not exceeding 100 grams per year.

2. Nuclear reactor vessels:

Metal vessels, or major shop-fabricated parts therefor, especially designed or prepared to contain the core of a nuclear reactor as defined in paragraph 1 above, as well as relevant nuclear reactor internals as defined in paragraph 8 below.

3. Nuclear reactor fuel charging and discharging machines:

Manipulative equipment especially designed or prepared for inserting or removing fuel in a nuclear reactor as defined in paragraph 1 above.

4. Nuclear reactor control rods and equipment:

Especially designed or prepared rods, support or suspension structures therefor, rod drive mechanisms or rod guide tubes to control the fission process in a nuclear reactor as defined in paragraph 1 above.

5. Nuclear reactor pressure tubes:

Tubes which are especially designed or prepared to contain fuel elements and the primary coolant in a nuclear reactor as defined in paragraph 1 above at an operating pressure in excess of 50 atmospheres.

6. Zirconium tubes:

Zirconium metal and alloys in the form of tubes or assemblies of tubes, and in quantities exceeding 500 kg in any period of 12 months, especially designed or prepared for use in a nuclear reactor as defined in paragraph 1 above, and in which the relation of hafnium to zirconium is less than 1:500 parts by weight.

7. Primary coolant pumps:

Pumps especially designed or prepared for circulating the primary coolant for a nuclear reactor as defined in paragraph 1 above.

8. Nuclear reactor internals:

Nuclear reactor internals especially designed or prepared for use in a nuclear reactor as defined in paragraph 1 above, including support columns for the core, fuel channels, thermal shields, baffles, core grid plates and diffuser plates.

9. Heat exchangers:

Heat exchangers (steam generators) especially designed or prepared for use in the primary coolant circuit of a nuclear reactor as defined in paragraph 1 above.

10. Neutron detection and measuring instruments:

Especially designed or prepared neutron detection and measuring instruments for determining neutron flux levels within the core of a nuclear reactor as defined in paragraph 1 above.

11. Plants for the fabrication of nuclear reactor fuel elements, and equipment especially designed or prepared therefor.

12. Plants for the conversion of uranium for use in the fabrication of fuel elements and the separation of uranium isotopes, and equipment especially designed or prepared therefor.

Part C

1. Plants for the conversion of plutonium for use in the fabrication of fuel elements and the separation of uranium isotopes, and equipment especially designed or prepared therefor.

2. Plants for the reprocessing of irradiated fuel elements, and equipment especially designed or prepared therefor.

3. Plants for the separation of isotopes of natural uranium, depleted uranium or special fissionable material and equipment, other than analytical instruments, especially designed or prepared therefor.

4. Plants for the production or concentration of heavy water, deuterium and deuterium compounds and equipment especially designed or prepared therefor.

Annex B
Levels of physical protection

CATEGORY III
(as defined in the attached table)

Use and storage within an area to which access is controlled.

Transportation under special precautions including prior arrangements among sender, recipient and carrier, and prior agreement between entities subject to the jurisdiction and regulation of supplier and recipient States, respectively, in case of international transport, specifying time, place and procedures for transferring transport responsibility.

CATEGORY II
(as defined in the attached table)

Use and storage within a protected area to which access is controlled, i.e., an area under constant surveillance by guards or electronic devices, surrounded by a physical barrier with a limited number of points of entry under appropriate control, or any area with an equivalent level of physical protection.

Transportation under special precautions including prior arrangements among sender, recipient and carrier, and prior agreement between entities subject to the jurisdiction and regulation of supplier and recipient States, respectively, in case of international transport, specifying time, place and procedures for transferring transport responsibility.

CATEGORY I
(as defined in the attached table)

Nuclear material in this category shall be protected with highly reliable systems against unauthorised use as follows:

Use and storage within a highly protected area, i.e., a protected area as defined for Category II above, to which, in addition, access is restricted to persons whose trustworthiness has been determined, and which is under surveillance by guards who are in close communication with appropriate response authorities. Specific measures taken in this context should have as their objective the detection and prevention of any assault, unauthorised access or unauthorized removal of the nuclear material concerned.

Transportation under special precautions as identified above for transportation of Category II and III nuclear material and, in addition, under constant surveillance by escorts and under conditions which assure close communication with appropriate response authorities.

TABLE: CATEGORIZATION OF NUCLEAR MATERIAL

Nuclear Material	Form	Category I	Category II	Category III ^(c)
1. Plutonium ^(a)	Unirradiated ^(b)	2kg or more	Less than 2kg but more than 500g	500g or less but more than 15g
2. Uranium-235	Unirradiated ^(b) -uranium enriched to 20% ²³⁵ U or more -uranium enriched to 10% ²³⁵ U but less than 20% ²³⁵ U -uranium enriched above natural, but less than 10% ²³⁵ U	5kg or more	Less than 5kg but more than 1kg 10kg or more	1kg or less but more than 15g Less than 10kg but more than 1kg 10kg or more
3. Uranium-233	Unirradiated ^(b)	2kg or more	Less than 2kg but more than 500g	500g or less but more than 15g
4. Irradiated Fuel			Depleted or natural uranium, thorium or low-enriched fuel (less than 10% fissile content) ^{(d)/(e)}	

- (a) All plutonium except that with isotopic concentration exceeding 80% in plutonium-238.
- (b) Nuclear material not irradiated in a reactor or nuclear material irradiated in a reactor but with a radiation level equal to or less than 1 Gy/hr (100 rads/hr) at one meter unshielded.
- (c) Quantities not falling in Category III and natural uranium, depleted uranium and thorium should be protected at least in accordance with prudent management practice.
- (d) Although this level of protection is recommended, it would be open to the Parties, upon evaluation of the specific circumstances, to assign a different category of physical protection.
- (e) Other fuel which by virtue of its original fissile material content is classified as Category I or II before irradiation may be reduced one category level while the radiation level from the fuel exceeds 1 Gy/hr (100 rads/hr) at one meter unshielded.